Lieta Nr.11390040119
Lietas arhīva Nr. K73-1030-20/45
ECLI:LV:ZRT:2020:0520.11390040119.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā 2020.gada 20.maijā

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese A.Kasakovska,
piedaloties prokurorei M.Dārziņai,
aizstāvei A.Eglītei,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu

/pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ tīši nodarīja smagus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai.

2019.gada 24.jūnijā ap pulksten 3.40 Kandavas novadā, Kandavas brīvdabas estrādē "Ozolāji" pie /pers. B/, kurš atradās starp vairākām konfliktējošām personām, no aizmugures pienāca /pers. C/, ar rokām satvēra /pers. B/ aiz jakas plecu rajonā. /pers. B/ pagriezās un tīši ar roku vienu reizi iesita /pers. C/ pa seju. No sitiena /pers. C/ nokrita, pēc tam piecēlās. Pēc brīža /pers. C/ vēlreiz piegāja pie /pers. B/ un atvēzēja roku, bet /pers. B/, to redzot, nolūkā nodarīt miesas bojājumus, tīši vienu reizi ar roku iesita /pers. C/ pa seju. No sitiena /pers. C/ nokrita uz zemes, atsitoties pret to ar galvu, tādējādi /pers. C/ tika nodarīti smagi miesas bojājumi, kas bīstami dzīvībai: galvas sasitums ar labā deniņkaula piramīdas lūzumu ar pāreju uz spārnkaulu, ar asinsizplūdumu labajā bungdobumā un aizauss pagura šūnās, ar pakauša kaula labās puses lūzumu, ar asinsizplūdumu zem cietā un zem mīkstajiem smadzeņu apvalkiem kreisās pieres daivas rajonā, ar asinsizplūdumu zem mīkstajiem smadzeņu apvalkiem labās paura daiva rajonā, ar galvas smadzeņu sasitumu.

Ar savām darbībām apsūdzētais /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 125.panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ pilnīgi atzina savu vainu viņam inkriminētajās darbībās, pieteica lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, tiesa pieņēma lēmumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, pārbaudot pierādījumus tikai daļā par cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju.

/pers. B/ darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, tiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Savukārt, atbilstoši normas trešajai daļai, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

/pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu pret personas veselību kultūras pasākuma laikā, naktī, publiskā vietā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta nosacījumiem Krimināllikuma 125.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā smags noziegums, par kuru šī panta sankcija paredz piemērot brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Ar IeM Informācijas centra Sodu reģistra izziņu pierādīts, ka /pers. B/ agrāk tiesāts:

- ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 28.novembra spriedumu pēc Krimināllikuma 262.[1]panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 160 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, otro daļu galīgais sods noteikts, pilnībā pievienojot sodu pēc Zemgales rajona tiesas 2018.gada 11.septembra sprieduma – piespiedu darbs uz 160 stundām, īslaicīga brīvības atņemšana uz diviem mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz diviem gadiem. Spriedums stājies spēkā 2018.gada 11.decembrī. Pamatsodi un papildsods, probācijas uzraudzība, izciesti, izcieš papildsodu, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu;

- ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 8.aprīļa spriedumu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem. Soda termiņā ieskaitīts aizturēšanas laiks 2018.gada 28.-29.maijs, spriedums stājies spēkā 06.07.2019.;

- ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 27.decembra, Zemgales apgabaltiesas 2020.gada 5.februāra spriedumu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem, probācijas uzraudzību uz vienu gadu. Soda termiņā ieskaitīts aizturēšanas laiks 2017.gada 16.-17.marts un apcietinājums no 2018.gada 14.augusta līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai, atbrīvots no Rīgas Centrālcietuma 28.03.2019.gada 28.martā (lietas 196.-199.lapa).

Valsts probācijas dienesta Zemgales reģiona teritoriālās struktūrvienības Tukuma nodaļas raksturojumā norādīts, ka izpildot Zemgales rajona tiesas 2018.gada 28.novembra spriedumu, /pers. B/ pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas 2019.gada 29.martā pieteicās soda izpildei, uzsāka sadarbību ar Valsts probācijas dienesta amatpersonām. Soda izpildes laikā /pers. B/ sadarbojās mainīgi, tomēr iesaistījās sarunās ar amatpersonu, regulāri sazinājās, lai informētu par piespiedu darba neveikšanas iemesliem, kas ir saistītas ar veselības problēmām.

Uzraudzības laikā /pers. B/ aktīvi sadarbojās ar Valsts probācijas dienesta amatpersonu, regulāri ieradās uz tikšanās reizēm, nav kavējis noteiktās tikšanās reizes. Tikšanās reizēs ir izteicis vēlmi sadarboties, risināt savas problēmas, pārrunāt dzīves mērķus, tos sasniegt un nākotnē neatkārtot

likumpārkāpumu izdarīšanu. Probācijas klientam identificētas vājas kognitīvās problēmu risināšanas prasmes un vāji attīstītas sociālās prasmes, zems pašvērtējums, zema ticība saviem spēkiem, zema motivācija un prasmes nospraust un sasniegt reālus mērķus, finanšu vadības iemaņu trūkums un nodarbinātība. /pers. B/ noteikts pienākums piedalīties probācijas programmā "Motivācija izmaiņām", plānots, ka probācijas programmu probācijas klients uzsāks 2019.gada 6.septembrī.

Uzraudzības laikā iegūtā informācija ļauj secināt, ka /pers. B/ pēc rakstura ir mierīgs, bet spēj rīkoties nesavaldīgi, iepriekš bieži ir pārkāpis sabiedrībā pieņemtās normas, jo pakļaujas draugu negatīvajai ietekmei. Iespējams, ka /pers. B/ vecāku īstenotā audzināšana, alkohola lietošana, kā arī vienaldzīgā attieksme, neiesaistīšanās problēmu risināšanā, neļauj viņam domāt elastīgi, dažādās situācijās rīkojas tā, kā viņam šķiet pareizi, rīkojas mirkļa iespaidā, balstoties uz savām emocijām. /pers. B/ domā vienkāršoti, nespēj vispārināt un abstrahēt, ar grūtībām sasniedz izvirzītos mērķus, jo trūkst apņēmības un

ticība saviem spēkiem. Uzraudzības laikā probācijas klientam izvirzīti mērķi turpināt iegūt izglītību Tukuma vakara un neklātienes vidusskolā, kā arī risināt nodarbinātības jautājumu, reģistrējoties Nodarbinātības valsts aģentūrā, kas tiks īstenots izņemot no izglītības iestādes dokumentus. Plānots, ka /pers. B/ reģistrējoties Nodarbinātības valsts aģentūrā, iesaistīsies piedāvātajā pakalpojumā – atbalsts ilgstošiem bezdarbniekiem un apmeklēs individuālās psihoterapijas konsultācijas.

/pers. B/ ir vērsts uz sadarbību. Tikšanās reizēs ir atklāts, kā arī pieņem viņam jēgto atbalstu un palīdzību. Analizējot probācijas klienta domāšanas veidu un emocijas, var secināt, ka viņš cenšas izvērtēt savu pagātni un saprast, ko vēlētos darīt nākotnē.

Uzraudzības perioda laikā /pers. B/ nav veicis atkārtotus administratīvos pārkāpumus (lietas 72.-73.lapa).

Tiesa secina, ka apsūdzētajam /pers. B/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāms likumā paredzētais brīvības atņemšanas sods, jo Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas sankcija neparedz citu soda veidu.

/pers. B/ iepriekš izcietis brīvības atņemšanas sodu līdz 2019.gada 28.martam, izdarījis jaunu noziegumu 2019.gada 24.jūnijā.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, veicinājis procesa norisi, piesakot lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, kas liecina par viņa attieksmi pret apsūdzību.

Kā apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa vērtē to, ka apsūdzētais ir savu vainu vaļsirdīgi atzinis un nožēlojis izdarīto.

Atbilstoši Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktam par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Izvērtējot šos apstākļus, Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, resocializēt sodīto personu, tiesa secina, ka /pers. B/ nosakāms brīvības atņemšanas sods uz deviņiem mēnešiem.

/pers. B/ nosakāms papildsods, probācijas uzraudzība, lai pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas nodrošinātu /pers. B/ uzvedības uzraudzību, sekmētu resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu.

Ievērojot Krimināllikuma 55.panta 11.daļu, /pers. B/ nevar noteikt brīvības atņemšanas sodu nosacīti, ar pārbaudes laiku.

Tiesas sēdē prokurore lūdza nenoteikt /pers. B/ galīgo sodu, norādot, ka Zemgales rajona tiesā iesniegts atsevišķs pieteikums par galīgā soda noteikšanu, procesa ekonomijas nolūkā tas skatāms soda izpildes lietā.

Cietušais /pers. C/ iesniedzis kaitējuma kompensācijas pieteikumu 5200 *euro*: par radītajiem materiālajiem zaudējumiem 200 *euro* par ārstēšanās izdevumiem, par morālo aizskārumu – 5000 *euro*. /pers. C/ norādījis, ka pēc gūtajiem miesas bojājumiem sava veselības stāvokļa dēļ nevarēs īstenot savu dzīves plānu mācīties un strādāt par pilotu (lietas 5.-6.lapa).

Apsūdzētais /pers. B/ atzina cietušā kaitējuma kompensācijas pieteikumu.

Tiesa uzskata, ka /pers. C/ pieteikums par materiālā un morālā kaitējuma kompensāciju apmierināms daļēji.

Kriminālprocesa likuma 350.pants noteic, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 352.pantam tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā [...] noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, [...], morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, psihiskas traumas.

Tiesa, izvērtējot kompensāciju par morālo kaitējumu vērtē /pers. B/ darbības –

fizisku vardarbību pret cietušo, nodarot smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus, tas izdarīts sabiedriskā vietā.

Juridiskās palīdzības administrācija izmaksājusi /pers. C/ valsts kompensāciju 1935 *euro* (lietas 49.lapa).

Cietušais pieteicis morālā kaitējuma kompensāciju 5000 *euro* 2019.gada 19.novembrī, pirms Juridiskās palīdzības administrācijas 2020.gada 16.janvāra lēmuma Nr.6-1.1.20/35 par valsts kompensāciju 1935 *euro* apmērā.

Tiesa secina, ka morālā kaitējuma kompensācija, kas piedzenama no /pers. B/ ir 3065 *euro*.

Tiesas ieskatā, ievērojot iepriekš analizētos apstākļus, šāda kaitējuma kompensācija atbilst krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam konkrētajā lietā, ir samērīga ar nodarījuma smagumu un tā sekām, atbilst tiesu praksei.

Ar rēķinu, čeku pierādīti /pers. C/ ārstēšanās izdevumi 126,90 *euro* apmērā (lietas 10., 13.lapa).

Juridiskās palīdzības administrācija iesniegusi pieteikumu par cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas 1935 *euro* piedziņu valsts ienākumos (lietas 49.lapa), to tiesas sēdē uzturēja prokurors.

Cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu valsts budžetā noteic likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem" 31.panta 2.punkts.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 353.panta pirmās daļas 1.punktam apsūdzētais ir persona, kurai var uzlikt kompensācijas samaksāšanas pienākumu.

Tiesas sēdē pēc norīkojuma apsūdzētā /pers. B/ aizstāvībai piedalījās zvērināta advokāte A.Eglīte.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 84.pantam, 2009.gada 22.decembra MK noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" zvērinātai advokātei A.Eglītei pēc iesniegtā paziņojuma no valsts līdzekļiem izmaksājami 80 *euro*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu, 368.panta pirmo daļu šo izdevumu samaksa valsts labā uzliekama apsūdzētajam /pers. B/.

Lietā nav ziņu par apsūdzētā /pers. B/ mantisko stāvokli, kas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 85.pantam izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520.,523., 527.-530. pantu, tiesa nosprieda

/pers. B/ atzīt par vainīgu pēc Krimināllikuma 125.panta pirmās daļas un sodīt ar brīvības atņemšanu uz deviņiem mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz diviem gadiem.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā un aizliegumu izbraukt no valsts, negrozīt.

Piedzīt no /pers.B/ /pers.C/labā:

- kompensāciju par mantisko zaudējumu 126,90 *euro* (simts divdesmit seši *euro* 90 centi);
- kompensāciju par morālo kaitējumu 3065 *euro* (trīs tūkstoši sešdesmit pieci *euro*), kopā 3191,90 *euro* (trīs tūkstoši simts deviņdesmit viens *euro* 90 centi), nosakot termiņu maksājuma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājuma apliecinošu dokumentu nekavējoties iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Piedzīt no /pers. B/ valsts ienākumos:

- cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju 1935 *euro* (viens tūkstotis deviņi simti trīsdesmit pieci *euro*);
- procesuālos izdevumus 80 *euro* (astoņdesmit *euro*) par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā, nosakot termiņu maksājumu labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumus apliecinošus dokumentus nekavējoties iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, 2020.gada 15.jūnija, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese A.Kasakovska